

AD MONTECARGO, PODGORICA

**Finansijski iskazi za 2013. godinu
u skladu sa računovodstvenim propisima
Crne Gore**

i

Izvještaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 2
FINANSIJSKI ISKAZI	
Iskaz o ukupnom rezultatu	3
Iskaz o finansijskoj poziciji	4
Iskaz o promjenama na kapitalu	5
Iskaz o tokovima gotovine	6
Statistički aneks	7
Napomene uz finansijske iskaze	8-32

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Aкционарима Друштва Montecargo, Подгорица

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza Akcionarskog društva Montecargo, Podgorica (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2013. godine, odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o tokovima gotovine i iskaz o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomene uz finansijske iskaze. Statistički aneks predstavlja sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji ("Službeni list Crne Gore", br. 69/2005, 80/2008, 73/2010 i 32/2011), kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim iskazima na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže materijalno značajne pogriješne iskaze.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjuvanjima u finansijskim iskazima. Odabrani postupci su zasnovani na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika postojanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor sagledava interne kontrole relevantne za sastavljanje i istinito prikazivanje finansijskih iskaza radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primjenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Osnova za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni 5. uz finansijske iskaze troškovi materijala za 2013. godinu su iskazani u iznosu od EUR 1,012,466 (EUR 876,121 za 2012. godinu). Usled slabosti u računovodstvenom softveru nismo bili u mogućnosti da se uvjerimo u ispravnost knjigovodstvenog obuhvatanja utrošenih zaliha i troškova materijala kao ni da kvantifikujemo potencijalne efekte odstupanja u vrednovanju zaliha materijala i troškova materijala na finansijske iskaze Društva za 2013. godinu.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (Nastavak)**Aкционарима Društva Montecargo, Podgorica*****Osnova za mišljenje sa rezervom (Nastavak)***

Društvo ne posjeduje vlasnički list za građevinski objekat koji se odnosi na poslovne prostorije, a koji na dan 31. decembar 2013. godine iznosi EUR 325,719 (na dan 31. decembar 2012. godine EUR 328,025). Pored navedenog, oprema Društva na dan 31. decembar 2013. godine iznosi EUR 19,088,384 (na dan 31. decembar 2012. godine EUR 19,064,993) i najvećim dijelom se odnosi na lokomotive i vagone. Društvo nije izvršilo test obezvrijedjenja nekretnina i opreme u skladu sa zahtjevima "Umanjenje vrijednosti imovine". Na osnovu raspoložive dokumentacije nismo bili u mogućnosti da potvrdimo nadoknadivost iskazane vrijednosti nekretnina i opreme, niti da kvantifikujemo potencijalne efekte odstupanja od ovog standarda na finansijske iskaze Društva za 2013. godinu.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 15. uz finansijske iskaze, potraživanja Društva iskazana na dan 31. decembra 2013. godine iznose EUR 2,373,974 (na dan 31. decembra 2012. godine EUR 1,886,811) uključuju i potraživanja starija od godinu dana i sporna potraživanja. Na osnovu dobijene starosne strukture potraživanja nismo bili u mogućnosti da utvrdimo precizan iznos za koji je trebalo izvršiti umanjenje vrijednosti potraživanja indirektno preko ispravke vrijednosti, imajući u vidu da je prema računovodstvenim politikama Društva granica zastarjelosti 60 dana. Pored toga, potraživanja nisu usaglašena sa nezavisnim potvrdama salda primljenim od kupca Željeznica Mađarske (Rail Cargo Hungaria) prema kojoj Društvo od navedenog kupca potražuje iznos koji je manji za EUR 50,562 u odnosu na računovodstvenu evidenciju Društva. Navedeno neslaganje je naslijedjeno odvajanjem Društva od Željezničkog prevoza Crne Gore a.d. Podgorica dana 8. juna 2009. godine.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 21. uz finansijske iskaze obaveze iz poslovnja Društva iskazane na dan 31. decembra 2013. godine iznose EUR 5,362,334 (na dan 31. decembra 2012. godine EUR 4,387,714). Obaveze prema dobavljaču Održavanje željezničkih voznih sredstava a.d. Podgorica su iskazane manje u iznosu od EUR 346,713 u odnosu na pribavljenu nezavisnu potvrdu salda. Takođe, obaveze prema dobavljaču Željeznica Češke (Česke drah) i Željeznica Rumunije (CFR Marfa) su iskazane više u iznosu od EUR 67,168, odnosno EUR 44,710 u odnosu na pribavljenе nezavisne potvrde salda. Navedeno neslaganje je naslijedjeno odvajanjem Društva od Željezničkog prevoza Crne Gore a.d. Podgorica dana 8. juna 2009. godine.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske iskaze imaju pitanja iznijeta u Osnovama za mišljenje sa rezervom, finansijski iskazi prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za period od 1. januara do 31. decembra 2013. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori, zasnovanim na Zakonu o računovodstvu i reviziji.

Ostalo

Finansijski iskazi Društva za 2012. godinu bili su predmet revizije od strane drugog revizora, koji je u svom izvještaju od 22. marta 2013. godine izrazio mišljenje sa rezervom.

Podgorica, 10. mart 2014. godine

Milovan Popović
Ovlašćeni revizor

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2013. godine

U EUR

	Napomena	2013.	2012.
POSLOVNI PRIHODI		6,702,970	5,093,424
Prihodi od prodaje	4	6,673,946	5,025,133
Ostali poslovni prihodi	4	29,024	68,291
POSLOVNI RASHODI		(6,936,078)	(6,589,487)
Nabavna vrijednost prodate robe		(351)	-
Troškovi materijala	5	(1,012,115)	(876,121)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	6	(2,932,966)	(3,124,638)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	7	(933,390)	(960,934)
Ostali poslovni rashodi	8	(2,057,256)	(1,627,794)
POSLOVNI REZULTAT		(233,108)	(1,496,063)
FINANSIJSKI PRIHODI		13,274	7,642
FINANSIJSKI RASHODI	9	(110,859)	(147,385)
FINANSIJSKI REZULTAT		(97,585)	(139,743)
OSTALI PRIHODI	10	227,581	49,511
OSTALI RASHODI	11	(64,988)	(324,046)
REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		162,593	(274,535)
REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA		(168,100)	(1,910,341)
REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA		(168,100)	(1,910,341)
PORESKI RASHOD PERIODA		(103,290)	(115,361)
Tekući porez na dobit		-	-
Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda		(103,290)	(115,361)
NETO REZULTAT		(271,390)	(2,025,702)

Napomene na stranama od 9 do 32
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane rukovodstva Društva na dan 7. marta 2014. godine i potpisani su u ime rukovodstva Društva od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje

Finansijskih iskaza

Vesna Bošković

Izvršni direktor

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2013. godine
U EUR

	Napomena	2013.	2012.
AKTIVA			
STALNA IMOVINA		19,728,139	20,044,357
NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA		19,451,646	19,886,858
Nekretnine postrojenja i oprema	12	19,451,646	19,886,858
DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI		276,493	157,499
Ostali dugoročni finansijski plasmani	13	276,493	157,499
OBRTNA SREDSTVA		3,502,278	2,962,480
ZALIHE	14	228,096	213,290
KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA PLASMANI I GOTOVINA		3,274,182	2,749,190
Potraživanja	15	2,373,974	1,886,810
Kratkoročni finansijski plasmani		2,595	6
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	16	710,757	724,000
Porez na dodatu vrijednost i AVR	17	186,856	138,374
UKUPNA AKTIVA		23,230,417	23,006,837
PASIVA			
KAPITAL		16,359,737	16,631,127
OSNOVNI KAPITAL	18	17,463,668	17,463,668
REZERVE		1,193,161	1,193,161
GUBITAK		(2,297,092)	(2,025,702)
DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE		161,821	155,637
DUGOROČNA REZERVISANJA	19	161,821	155,637
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		814,661	711,371
KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE		5,894,198	5,508,702
KRATKOROČNE OBAVEZE		5,690,584	5,287,793
Kratkoročne finansijske obaveze	20	-	184,438
Obaveze iz poslovanja	21	5,362,334	4,387,714
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	22	275,082	672,634
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda		23,060	12,899
Obaveza po osnovu poreza na dobit		30,108	30,108
KRATKOROČNA REZERVISANJA	23	203,614	220,909
UKUPNA PASIVA		23,230,417	23,006,837

Napomene na stranama od 9 do 32
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane rukovodstva Društva na dan 7. marta 2014. godine i potpisani su u ime rukovodstva Društva od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje
Finansijskih iskaza,

Vesna Bošković

Izvršni direktor

Milivoje Pavićević

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2013. godine
U EUR

Opis	Osnovni kapital	Rezerve	Neraspoređen a dobit	Gubitak	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2012. godine	17,463,668	1,193,161	-	-	18,656,829
Neto promjene u 2012. godini	-	-	-	(2,025,702)	(2,025,702)
Stanje na dan 31.12.2012. godine	17,463,668	1,193,161	-	(2,025,702)	16,631,127
Neto promjene u 2013. godini	-	-	-	(271,390)	(271,390)
Stanje na dan 31.12.2013. godine	17,463,668	1,193,161	-	(2,297,092)	16,359,737

Napomene na stranama od 9 do 32
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane rukovodstva Društva na dan
7. marta 2014. godine i potpisani su u ime rukovodstva Društva od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje
Finansijskih iskaza

Vesna Bošković

Izvršni direktor

Milivoje Pavićević

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2013. godine

U EUR

	2013.	2012.
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>6,495,695</u>	<u>6,161,568</u>
Prodaja i primljeni avansi	<u>6,495,695</u>	<u>6,161,568</u>
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	-	-
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	-	-
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>(6,515,329)</u>	<u>(5,592,456)</u>
Isplate dobavljačima i dati avansi	<u>(2,632,292)</u>	<u>(2,346,054)</u>
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	<u>(3,772,219)</u>	<u>(3,094,862)</u>
Plaćene kamate	<u>(110,817)</u>	<u>(151,540)</u>
Porez na dobitak	-	-
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	-	-
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	<u>(19,633)</u>	<u>569,112</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>6,390</u>	<u>7,642</u>
Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	<u>6,390</u>	<u>7,642</u>
Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	-	-
Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	-	-
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	<u>6,390</u>	<u>7,642</u>
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	-
Uvećanje osnovnog kapitala	-	-
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	<u>(162,388)</u>
Otkup sopstvenih akcija i udjela	-	-
Finansijski lizing	-	<u>(162,388)</u>
Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	<u>(162,388)</u>	<u>(162,388)</u>
NETO TOK GOTOVINE	<u>(13,243)</u>	<u>414,366</u>
GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	<u>724,000</u>	<u>309,634</u>
GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	<u>710,757</u>	<u>724,000</u>

Napomene na stranama od 9 do 32
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane rukovodstva Društva na dan 7. marta 2014. godine i potpisani su u ime rukovodstva Društva od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje
Finansijskih iskaza

Vesna Bošković

Izvršni direktor
Milivoje Pavićević

STATISTIČKI ANEKS

Na dan 31. decembar 2013. godine

U EUR

Napomena	2013.	2012.
Prosječan broj zaposlenih (ukupan broj zaposlenih krajem svakog mjeseca podijeljen sa brojem mjeseci)	229	227
Prihodi od prodaje robe	6,943,825	5,150,577
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	-	-
Prihodi od zakupnina	-	-
Troškovi materijala za izradu	21,904	25,393
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	128,237	68,882
Troškovi goriva i energije	861,974	781,693
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	2,888,548	3,080,519
Naknada troškova smještaja i ishrane na službenom putu, naknade troškova prevoza na službenom putu	44,418	44,119
Troškovi proizvodnih usluga	-	-
Troškovi transportnih usluga i troškovi usluga održavanja	969,836	1,238,666
Troškovi zakupnina	49,188	37,890
Troškovi sajmova i troškovi reklame i propagande	3,075	2,806
Troškovi neproizvodnih usluga i troškovi reprezentacije	40,946	24,446
Troškovi premija osiguranja i troškovi platnog prometa	100,987	90,349
Zalihe materijala	228,096	213,290

Napomene na stranama od 9 do 32
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Priloženi finansijski iskazi su odobreni za izdavanje od strane rukovodstva Društva na dan 7. marta 2014. godine i potpisani su u ime rukovodstva Društva od strane:

Lice odgovorno za sastavljanje
Finansijskih iskaza

Vesna Bošković

Izvršni direktor

Milivoje Pavićević

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****1. OSNOVNE INFORMACIJE**

Akcionarsko društvo »Monetecargo« AD, Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) se bavi željezničkim prevozom tereta. Društvo je osnovano juna 2009. godine, u skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima.

Društvo je osnovano odvajanjem od „Željezničkog prevoza Crne Gore“ AD Podgorica, shodno Odluci broj 5465/3 donijetoj na vanrednoj Skupštini akcionara AD „Željeznički prevoz Crne Gore“, održanoj 08.06.2009. godine.

Osnovna djelatnost Društva je prevoz stvari u željezničkom saobraćaju.

Društvo je upisano u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod registracionim brojem 4-0385650/001. Sjedište Društva je u Podgorici, Trg Golotočkih žrtava br. 13.

Šifra djelatnosti je 4920 - Željeznički prevoz tereta.

Poreski identifikacioni broj je 02758628, a PDV registracioni broj je 30/31-08863-0.

Društvo na dan 31.12.2013. godine ima 229 stalno zaposlenih lica.

Društvom upravlja Odbor direktora od pet članova, koje imenuje i razrješava Skupština akcionara. Organ rukovođenja je izvršni direktor koga imenuje i razrješava Odbor direktora.

Odbor direktora sačinjavaju:

<u>Ime i prezime</u>	<u>Pozicija</u>
Dušan Radonjić	Predsjednik
Slavenko Jovanović	Član
Milorad Jovanović	Član
Marko Bertanjoli	Član
Ljubomir Terzić	Član

Tokom 2013. godine došlo je do promjene Izvršnog direktora Društva. Do 16.07.2013. godine funkciju Izvršnog direktora obavljao je gdin Dragan Kljajević, a nakon tog datuma Odlukom Odbora direktora izabran je za Izvršnog direktora gdin Milivoje Pavićević.

Finansijski iskazi Društva za 2013. godinu su odobreni za izdavanje od strane rukovodstva Društva dana 07.03.2014. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

**2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I
RAZLOZI ZA REVIZIJU**

2.1. Sastavljanje i prezentacija finansijskih iskaza

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore (Sl. list RCG, br. 069/05 i Sl. list CG, br. 080/08 i 032/11), koji propisuje primjenu svih Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI).

Finansijski iskazi prikazani na stranama 4 do 8 su sastavljeni u skladu sa primjenjivim MRS i MSFI, odnosno u skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Crnoj Gori.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je EUR.

2.2. Korišćenje procjenjivača

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Društva korišćenje procjena i pretpostavki koje imaju uticaja na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava i ostala rezervisanja.

2.3. Koncept nastavka poslovanja

Priloženi finansijski iskazi za 2013. godinu su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Društvo nastaviti svoje poslovanje u neograničenom periodu u budućnosti.

2.4. Razlozi za obavljanje revizije

Razlozi za obavljanje revizije su obaveznost po članu 12. Zakona o računovodstvu i reviziji. Revizija se vrši shodno Ugovoru o reviziji.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**

Računovodstvene politike su posebna načela, osnovi, konvencije, pravila i praksa koje je usvojilo Društvo za pripremanje i prikazivanje finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Usvojene računovodstvene politike odnose se na priznavanje, ukidanje priznavanja, mjerjenje i procjenjivanje sredstava, obaveza, prihoda i rashoda Društva.

3.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su sredstva koja se mogu identifikovati kao nemonetarna i bez materijalnog obilježja.

Kao nematerijalna ulaganja priznaju se i podliježu amortizaciji nematerijalna ulaganja koja ispunjavaju uslove propisane MRS 38 - Nematerijalna ulaganja, imaju korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke je veća od EUR 500. Ukoliko nematerijalno ulaganje ne ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Nabavnu vrijednost nematerijalnih ulaganja čini vrijednost po fakturi dobavljača i svi drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati pripremi nematerijalnog ulaganja za namjeravanu upotrebu.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje iskazuje se po modelu revalorizacije iz MRS 38 - Nematerijalna ulaganja, odnosno po fer vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke zbog obezvrjedenja.

Za potrebe revalorizacije, fer vrijednost određuje se pozivanjem na aktivno tržište.

Revalorizacija se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila procjenom na dan bilansa stanja.

Prilikom revalorizacije nematerijalnih ulaganja revalorizuju se sva nematerijalna ulaganja koja pripadaju istoj grupi. Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nematerijalnih ulaganja prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja koja podliježu amortizaciji vrši se primjenom proporcionalnog metoda. Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vijekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nematerijalno ulaganje stavljen u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja, odnosno poštена vrijednost umanjena za preostalu vrijednost. Nova procjena preostale vrijednosti vrši se na dan svake revalorizacije sredstava, korišćenjem cijena koje preovlađuju na taj dan.

Naknadni izdatak koji se odnosi na nematrijalno ulaganje nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost nematrijalnog ulaganja ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdataka veća od EUR 500. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kome je nastao. Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nematrijalnog ulaganja koriguje se nabavna vrijednost.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema**

Kao nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se i podliježu amortizaciji materijalna sredstva koja ispunjavaju uslove propisane MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, čiji korisni vijek trajanja je duži od godinu dana.

Ukoliko materijalno sredstvo ne ispunjava navedene uslove priznaje se na teret rashoda perioda u kome je nastalo.

Početno mjerjenje nekretnina, postrojenja i opreme koji ispunjavaju za priznanje kao osnovno sredstvo, vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja.

U nabavnu vrijednost, odnosno cijenu koštanja nekretnina, postrojenja i opreme uključuju se i troškovi kamata koji su nastali po osnovu izgradnje ili nabavke tih sredstava ako su ispunjeni uslovi za primjenu dopuštenog alternativnog postupka iz MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja. Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po modelu revalorizacije, odnosno po fer vrijednosti na dan revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadu amortizacije i ukupne naknadne gubitke zbog obezvrijedenja.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme se vrši onoliko redovno koliko je dovoljno da se iskazana vrijednost ne razlikuje značajno od vrijednosti koja bi se utvrdila da je primijenjen postupak iskazivanja po fer vrijednosti na dan bilansa stanja. Procjenu fer vrijednosti nematerijalnih ulaganja vrši komisija za procjenu fer vrijednosti nematerijalnih ulaganja koju obrazuje izvršni direktor. Predsjednik te komisije mora biti ovlašćeni procjenjivač.

Prilikom revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme revalorizuju se sve nekretnine, postrojenja i oprema koja pripadaju istoj grupi.

Efekti revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme po fer vrijednosti knjiže se srazmjerno i na nabavnoj i na ispravci vrijednosti. Povećanja nastala prilikom revalorizacije se knjiže u korist revalorizacionih rezervi, osim za iznose za koje ta povećanja predstavljaju storniranje iznosa smanjenja vrijednosti, koja su po ranijim revalorizacijama bila utvrđene za ista sredstva i koja su, u ranijim periodima, bila priznata kao trošak, u kom slučaju se revalorizacijom utvrđeno povećanje knjiži u koristi bilansa uspjeha do iznosa do koga je ranije smanjenje bilo knjiženo kao trošak. Smanjenje utvrđeno na osnovu revalorizacije na teret bilansa uspjeha u iznosima koji prelaze eventualne prethodne pozitivne efekte revalorizacije evidentiranje u korist revalorizacionih rezervi.

Revalorizaciona rezerva stvorena po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme prenosi se na neraspoređenu dobit najkasnije na dan otuđenja sredstva.

U toku vijeka upotrebe sredstva, sa njegove revalorizacione rezerve prenosi se na neraspoređenu dobit ranijih godina iznos koji odgovara razlici između obračunate godišnje amortizacije i amortizacije koja bi bila obračunata da je za to sredstvo primijenjen troškovni model.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se primjenom proporcionalnog metoda.

Prilikom obračuna amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme koristiće se sljedeći vijek trajanja i stope amortizacije:

Broj Klase/ Grupe	Konto	Naziv Klase/Grupe	Ukupan vijek (u godinama)	Stopa amortizacije u %
1	14100	Zemljište	-	0.00
2	14300	Gradjevinski objekti		
2.1.	143001	Poslovne i pogonske zgrade i drugi objekti od tvrdog materijala	100	1.00
2.2.	143002	Stanovi	100	1.00
2.3.	143003	Montažni objekti, vodovod i podzemni rezervoari	40	2.50
2.4.	143004	Sporedni gradjevinski objekti/ konteneri, ograde, nadzemni rezervoari i sl./	25	4.00
3	14700	Šinska i drumska vozila		
3.1.	147001	Lokomotive	50	2.00
3.2.	147002	Teretni vagoni	50	2.00
3.3.	147003	Putnički vagoni i prtljažna kola	40	2.50
3.4.	147004	Šinska mehanizacija	40	2.50
3.5.	147005	Drumska vozila	10	10.00
4	14400	Mašine i oprema		
4.1.	144001	Mašine i druga proizvodna oprema	25	4.00
4.2	144002	Informatička oprema	5	20.00
5	14500	Alati, inventar i nameštaj		
6.1.	145001	Alati i inventar	10	10.00
6.2.	145002	Kancelarijski namještaj	20	5.00
7	14800	Muzejska i umjetnička sredstva	-	0.00

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je nekretnina, postrojenja i oprema stavljeno u upotrebu.

Osnovicu za obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja, odnosno poštena vrijednost umanjena za preostalu vrijednost. Preostala vrijednost se procjenjuje prema vrijednostima na dan nabavke.

Procjenu prostale vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme vrši posebna komisija koju obrazuje izvršni direktor.

Preostala vrijednost se utvrđuje i umanjuje osnovicu za obračun amortizacije u slučaju kada postoji jasna politika Društva da se sredstvo otudi prije isteka roka trajanja ili kada je vrijednost sredstva na kraju perioda korišćenja sredstva (vrijednost otpada) značajna.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Naknadni izdatak koji se odnosi na nekretnine, postrojenja i opremu nakon njegove nabavke ili završetka, uvećava vrijednost sredstva ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo, tj. ako je vijek trajanja duži od godinu dana i ako je vrijednost naknadnog izdataka veća od EUR 500. Naknadni izdatak koji ne zadovoljava navedene uslove iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kome je nastao.

Takođe, ako je naknadni izdatak nastao pretežno po osnovu rada, potrošnog materijala i sitnih rezervnih djelova taj izdatak se iskazuje kao tekući trošak održavanja.

Za naknadni izdatak koji uvećava vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme koriguje se nabavna vrijednost.

Ako je vijek trajanja ugrađenog dijela, priznatog kao naknadni izdatak različit od vijeka trajanja sredstva u koje je ugrađen, onda se taj dio vodi kao posebno sredstvo i amortizuje u toku korisnog vijeka trajanja.

Odstarnjeni dio se rashoduje po procijenjenoj vrijednosti ako nije moguće utvrditi njegovu knjigovodstvenu vrijednost.

Nekretnine, postrojenja i oprema koja su, prema MSFI 5 - Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju klasifikovana kao sredstva namijenjena prodaji na dan bilansa iskazuju se kao obrtna sredstva i procjenjuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima radi obavljanja djelatnosti priznaju se i iskazuju se na posebnom računu kao osnovna sredstva pod uslovom da su ispunjeni uslovi za priznavanje iz stava 1 ovog člana. Amortizacija ulaganja na tuđim osnovnim sredstvima vrši se na osnovu procijenjenog vijeka korišćenja koji je utvrđen ugovorom sa vlasnikom tih sredstava.

3.3. Alat i sitan inventar

Kao stalno sredstvo priznaju se i podliježu amortizaciji sredstva alata i sitnog inventara, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća od EUR 500.

3.4. Rezervni djelovi

Kao stalno sredstvo priznaju se rezervni djeovi, čiji je korisni vijek trajanja duži od godinu dana i pojedinačna nabavna cijena u vrijeme nabavke veća od EUR 500.

Takvi rezervni djelovi po ugradnji uvećavaju knjigovodstvenu vrijednost sredstva u koje su ugrađeni.

Sredstva alata i sitnog inventara, za koje ovim pravilnikom nije propisana stopa amortizacije, iskazuju se kao oprema na posebnom analitičkom kontu.

Rezervni djelovi koji ne zadovoljavaju uslove iz stava 1. ovog člana, prilikom ugradnje, iskazuju se kao obrtna sredstva (zalihe).

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3.5. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.5. Investicione nekretnine**

Investiciona nekretnina Društva je nekretnina (zemljište ili zgrade - ili dio zgrade) koje se drže radi ostvarivanja zarade od izdavanja ili radi uvećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Početno mjerjenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja. Nabavna vrijednost kupljene investicione nekretnine čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznatu investiciju nekretninu pripisuje se iskazanom iznosu investicione nekretnine ako ispunjava uslove da se prizna kao stalno sredstvo.

Naknadni izdatak koji ne zadovoljava uslove iz stava 3. ovog člana iskazuje se kao trošak poslovanja u periodu u kojem je nastao.

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnina se iskazuje po poštеноj (fer) vrijednosti.

Poštena vrijednost investicione nekretnine je njena tržišna vrijednost - poštена vrijednost. Procjenu poštene vrijednosti investicione nekretnine vrši komisija za procjenu koju obrazuje izvršni direktor.

Dobitak ili gubitak nastao po osnovu promjene fer vrijednosti investicione nekretnine priznaje se kao prihod ili rashod perioda u kojem je nastao.

Investicione nekretnine ne podliježu obračunu amortizacije.

Alternativni postupak za naknadno mjerjenje nakon početnog priznavanja:Nakon početnog priznavanja, naknadno mjerjenje investicione nekretnine vrši se po troškovnom modelu iz MRS 40 - Investiciona nekretnina, odnosno po nabavnoj vrijednosti ili cijeni koštanja umanjenoj za ukupan iznos ispravki vrijednosti po osnovu amortizacije i ukupan iznos ispravki po osnovu obezvrijđenja.

Amortizacija investicione nekretnine vrši se primjenom proporcionalnog metoda. Osnovicu za amortizaciju čini nabavna vrijednost ili cijena koštanja umanjena za preostalu vrijednost.

Investicione nekretnine otpisuju se po godišnjoj stopi od 2% jer je procijenjeni korisni vijek upotrebe pedeset (50) godina.

3.6. Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju

Društvo priznaje i iskazuje stalno sredstvo (ili raspoloživu grupu) kao sredstvo namijenjeno prodaji u skladu sa MSFI 5 - Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju ako se njegova knjigovodstvena vrijednost može prvenstveno povratiti kroz prodajnu transakciju, a ne kroz nastavak korišćenja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3.5. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.6. Stalna sredstva namijenjena prodaji i poslovanja koja prestaju (Nastavak)**

Da bi sredstvo bilo priznato kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji, pored navedenog uslova koji proističe iz definicije tog sredstva, potrebno je da budu ispunjeni još i sljedeći uslovi:

- sredstvo mora biti dostupno za momentalnu prodaju u svom trenutnom stanju i
- prodaja sredstva mora biti jako vjerovatna u roku od jedne godine od dana priznavanja kao sredstva namijenjenog prodaji. Ovaj uslov podrazumijeva da se sačini plan prodaje ili doneše odluka o prodaji sredstva i da se započne sa traženjem kupaca (javna prodaja, neposredni pregovori sa potencijalnim kupcima,...).

Sredstvo koje otpisujemo (amortizovano), odnosno sredstvo čija je neotpisana (sadašnja, odnosno knjigovodstvena) vrijednost beznačajna neće biti priznata kao sredstvo namijenjeno prodaji.

Stalno sredstvo koje je priznato kao stalno sredstvo namijenjeno prodaji mjeri se (iskazuje) po nižem iznosu od: knjigovodstvene vrijednosti i fer (poštene) vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Knjigovodstvena vrijednost je sadašnja vrijednost iskazana u poslovnim knjigama. Fer (poštena) vrijednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmijenjeno, ili obaveza izmirena fer (poštena) vrijednost je iznos za koji sredstvo može da bude razmijenjeno, tj. tržišna vrijednost na dan prodaje.

Troškovi prodaje su troškovi koji se mogu direktno pripisati prodaji sredstva i koji ne obuhvataju finansijske troškove i troškove poreza na prihod. Odmjeravaju se prema sadašnjoj visini, a ne prema visini koja se očekuje u momentu buduće prodaje.

3.7. Dugoročni finansijski plasmani

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu povezanih pravnih lica i učešća u kapitalu drugih pravnih lica i dugoročne hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju takođe, u okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se dugoročni krediti, hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća i ostali i dugoročni plasmani.

Navedeni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mjere po njihovoj nabavnoj vrijednosti, koja predstavlja poštenu vrijednost nadokande koja je data za njih. Transakcioni troškovi uključuju se u početno mjerjenje svih finansijskih sredstava.

U posebnim finansijskim iskazima matičnog Društva, ulaganja u zavisna Društva koja se obuhvataju u konsolidovanim finansijskim iskazima iskazuju se po metodu nabavne vrijednosti ili u skladu sa MRS 39 - Finansijski instrumenti, priznavanje i odmjeravanje.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)**3.7. Dugoročni finansijski plasmani (Nastavak)**

Finansijska ulaganja raspoloživa za prodaju drže se tokom neodređenog vremenskog perioda i mogu se prodati zbog potreba likvidnosti ili promjena u kamatnim stopama ili cjeni akcija. Hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se početno odmjeravaju po nabavnoj vrijednosti na dan trgovanja. U nabavnu vrijednost se uključuju transakcioni troškovi nabavke. Nakon početnog priznavanja, hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju se na dan bilansa stanja odmjeravaju po fer vrijednosti. Nerealizovani dobici i gubici koji proisteknu iz promjena u fer vrijednosti hartija od vrijednosti koje su klasifikovane kao hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju iskazuju se u okviru kapitala. Fer vrijednost ulaganja se zasniva na važećim cijenama ponude. Kada se hartije od vrijednosti raspoložive za prodaju otuđe, kumulirane korekcije poštene vrijednosti priznate u okviru kapitala knjiži se u bilansu uspjeha kao dobici ili gubici od ulaganja u hartije od vrijednosti.

Društvo na svaki datum bilansiranja procjenjuje da li postoji objektivan dokaz da je došlo do obezvrijđenja nekog finansijskog ulaganja. U tom slučaju kumulirani gubitak koji je bio priznat u okviru kapitala, knjiži se u okviru bilansa uspjeha, bez obzira što se dati finansijski plasman ne isknjižava iz bilansa stanja.

3.8. Zalihe

Zalihe su sredstva koja se drže za prodaju u uobičajenom toku poslovanja, koja su u procesu proizvodnje, a namijenjena su za prodaju ili u obliku materijala ili pomoćnih sredstava koja se troše u procesu proizvodnje ili prilikom pružanja usluga. Zalihe obuhvataju osnovni i pomoćni materijal, koji će biti iskorišćen u procesu proizvodnje. Zalihe materijala računovodstveno se obuhvataju u skladu sa MRS 2 - Zalihe.

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti ako je niža. Zalihe materijala koji je proizведен kao sopstveni učinak Društva mjere se cjeni koštanja ili po neto prodajnoj vrijednosti ako je niža.

Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Troškovi nabavke materijala obuhvataju nabavnu cijenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje Društvo može naknadno da povrati od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Procjenu neto prodajne vrijednosti materijala vrši posebna komisija koju obrazuje Izvršni direktor. Obračun izlaza zaliha materijala vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

Utvrđivanje prosječne ponderisane cijene vrši se posle svakog novog ulaza materijala.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3.5. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.9. Zalihe robe**

Zalihe robe mjere se po nabavnoj vrijednosti ili po neto prodajnoj vrijednosti, ako je niža.

Nabavna vrijednost uključuje vrijednost po fakturi dobavljača, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje Društvo može naknadno da povrati od poreskih vlasti kao što je PDV koji se može odbiti kao prethodni porez), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati nabavci materijala. Popusti rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Neto prodajna vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu vrijednost umanjenu za procijenjene troškove prodaje.

Procjenu neto prodajne vrijednosti robe vrši posebna komisija koju obrazuje Izvršni direktor.

Utvrdjivanje neto prodajne vrijednosti vrši se za svaku stavku zaliha robe posebno. Obračun izlaza zaliha robe vrši se po metodi prosječne ponderisane cijene.

3.10. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od kupaca po osnovu prodaje robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mjere se po vrijednosti iz originalne fakture.

Indirektan otpis, odnosno ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrijednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za naplatu prošlo najmanje šestdeset (60) dana.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrijednosti na predlog Komisije za popis donosi Odbor direktora.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda vrši ukoliko je nenačinljivost izvjesna i dokumentovana - preduzeće nije uspjelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu i potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode Društva.

Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca na predlog Komisije za popis donosi Odbor direktora Društva.

Kratkoročni finansijski plasmani i hartije od vrijednosti kojima se trguje iskazuju se po amortizovanoj vrijednosti, ne uzimajući u obzir namjeru Društva da ih drži do roka dospjeća, plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrijednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospjeća.

Hartije od vrijednosti kojima se trguje, odnosno koje su kupljene radi dalje prodaje iskazuju se po fer (tržišnoj) vrijednosti. Efekti promjene fer (tržišne) vrijednosti obuhvataju se kao rashodi i prihodi perioda.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.11. Obaveze**

Obavezama se smatraju dugoročne obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, kratkoročne obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Obaveza je svaka obaveza koja predstavlja ugovorenu obavezu:

predaje gotovine ili drugog finansijskog sredstva drugom Društву ili razmjene finansijskih instrumenata sa drugim Društvom pod potencijalno nepovoljnim uslovima.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana sastavljanja finansijskih iskaza.

Dio dugoročnih obaveza koji dospijeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih iskaza iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja Društva mjeri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno mjerjenje svih finansijskih obaveza.

Nakon početnog priznavanja Društva mjeri sve finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti, osim obaveze koje se drže radi trgovanja i derivata koji predstavljaju obaveze koje mjeri po poštenoj vrijednosti.

Obaveze u stranoj valuti, kao i obaveze sa valutnom klauzulom procjenjuju se na dan sastavljanja finansijskih iskaza po srednjem kursu strane valute na dan sastavljanja finansijskih iskaza. Razlike koje se tom prilikom obračunaju obuhvataju se kao rashodi perioda.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnjanja i sl. vrši direktnim otpisivanjem.

3.12. Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje priznaje se kada:

- Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
- je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrže ekonomski koristi biti potreban za izmirenje obaveza i
- iznos obaveza može pouzdano da se procijeni.

Ukoliko nijesu ispunjeni ovi uslovi rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za troškove restrukturiranja Društva, rezervisanja za penzije i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultat prošlih događaja, za koje je vjerovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrži ekonomski koristi, radi njihovog izmirenja i koji se mogu pouzdano procijeniti (na pr. sporovi u toku), kao i rezervisanje za izdate garancije i druga jemstva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.12. Dugoročna rezervisanja (Nastavak)**

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenje, odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Mjerenje rezervisanja vrši se u iznosu koji je priznat kao rezervisanje i on predstavlja najbolju procjenu izdatka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procjenu. Ako više nije vjerovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomski koristi biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Tamo gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja predstavlja sadašnju vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potreban za izmirenje obaveze.

Zbog vremenske vrijednosti novca, rezervisanja u vezi sa odlivima koji nastaju odmah posle dana bilansa stanja štetnija su od onih gdje odlivi gotovine u istom iznosu nastaju kasnije. Rezervisanja se, dakle, diskontuju, tamo gdje je učinak značajan.

Diskontna stopa je stopa prije oporezivanja koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za obavezu. Diskontna stopa ne odražava rizike za koje su procjene budućih tokova gotovine korigovane.

3.13. Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od uobičajenih aktivnosti Društva i dobitke. Prihodi od uobičajenih aktivnosti Društva su prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od aktiviranja učinaka, prihodi od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacije i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od doprinosa i članarina, drugi prihodi koji su obračunati u knjigovodstvenoj ispravi, nezavisno od vremena naplate.

Dobici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definiciju prihoda i mogu, ali ne moraju da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nijesu različiti od prihoda. Dobici uključuju dobitke proistekle iz prodaje dugoročnih sredstava, nerealizovane dobitke (na pr. one što proističu iz revalorizacije utrživih vrijednosnih papira). Dobici se prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće rashode.

Različite vrste sredstava mogu da budu primljene ili uvećane preko prihoda; primjeri uključuju gotovinu, potražvanja i robu i usluge koje su primljene u zamjenu za isporučene proizvode i usluge. Prihodi mogu nastati iz izmirenja obaveza. Na primjer, Društvo može da isporuči robu i pruži usluge radi izmirenja obaveza po osnovu otplate preostalog duga.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****3.5. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (Nastavak)****3.13. Prihodi i rashodi (Nastavak)**

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva i gubitke. Troškovi koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva uključuju rashode direktnog materijala i robe i druge poslovne rashode (troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi pravnog lica nezavisni od rezultata, bruto zarade i ostali lični rashodi), nezavisno od momenta plaćanja.

Gubici predstavljaju druge stavke koje zadovoljavaju definicije rashoda i mogu, ali ne moraju, da proisteknu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi i kao takvi nijesu po svojoj prirodi drugačiji od drugih rashoda.

Gubici uključuju, na primjer, one koji su posledica katastrofa, kao što su požar i poplava, ali i one koji su proizašli iz prodaje dugoročnih sredstava. Definicija rashoda, takođe, uključuje nerealizovane gubitke, na primjer, one proizašle iz efekata porasta kurseva strane valute u vezi sa zaduzivanjem Društva u toj valuti. Kada se gubici priznaju u bilansu uspjeha, prikazuju se posebno, zbog toga što je saznanje o njima korisno za donošenje ekonomskih odluka. Gubici se obično prikazuju na neto osnovi, nakon umanjenja za odgovarajuće prihode.

3.14. Kamata i drugi troškovi pozajmljivanja

Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja u skladu sa MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja, priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali, osim u mjeri u kojoj su kapitalizovani. Kamata i ostali troškovi pozajmljivanja direktno pripisani sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se kvalificuje (sredstvo kojim je potreban značajan vremenski period da bi bilo spremno za upotrebu), kapitalizuju se kao dio nabavne vrijednosti ili cijene koštanja tog sredstva. Kapitalizacija kamate i drugih troškova pozajmljivanja vrši se u skladu sa MRS 23 - Troškovi pozajmljivanja. Samo troškovi pozajmljivanja koji su nastali u periodu od početka ulaganja u sredstvo koje se kvalificuje do završetka svih aktivnosti potrebnih za njegovu upotrebu ili prodaju, mogu da se uključe u nabavnu vrijednost tog sredstva. Troškovi pozajmljivanja nastali prije i posle perioda kapitalizacije priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3.15. Naknadno ustanovljene greške

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka vrši se preko računa neraspoređene dobiti iz ranijih godina, odnosno nepokrivenog gubitka ranijih godina, na način utvrđen MRS 8 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Materijalno značajnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 2% ukupnih prihoda.

Naknadno ustanovljene greške koje nijesu materijalno značajne ispravljaju se na teret rashoda, odnosno u korist prihoda perioda u kome su identifikovane.

3.16. Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja Društva u skladu sa MRS 21 - Efekti promjena deviznih kurseva je EUR.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Prihodi od prodaje usluga	6,673,946	5,025,133
Ostali poslovni prihodi	29,024	68,291
Ukupno za godinu završenu 31.12.	6,702,970	5,093,424

Prihodi od prodaje usluga koji u 2013. godini iznose EUR 6,673,946 odnose se na:

Prihodi od prodaje usluga:	2013.	(Iznosi u EUR) 2013.
Prihodi od izvršenih usluga prevoza u međunarodnom saobraćaju	3,493,883	
Prihodi od centralnog obračuna po osnovu prevoza	2,238,005	
Prihodi od od izvršenih usluga prevoza u unutrašnjem saobraćaju	268,136	
Prihodi od uvrštanja kola	171,664	
Prihodi od zakupa kola	8,799	
Prihodi od opravke vagona	18,562	
Prihodi od kolske najamnine-RIV	283,277	
Prihodi od prodaje obrazaca	866	
Prihodi od ostalih usluga- angažovanje lokomotiva, manevri i drugo	190,754	
Ukupno za godinu završenu 31.12.	6,673,946	

Ostali poslovni prihodi koji u 2013. godini iznose EUR 29,024 odnose se na:

Ostali poslovni prihodi:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Prihodi od zaduženja rezervnih djelova rashodovanih vagona	25,375	66,941
Prihodi od otkupa dokumentacije i drugo	3,650	1,350
Ukupno za godinu završenu 31.12.	29,024	68,291

5. TROŠKOVI MATERIJALA

Struktura troškova materijala:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Troškovi goriva i energije	861,974	781,693
Troškovi rezervnih djelova i ostalog materijala	150,141	94,428
Ukupno za godinu završenu 31.12.	1,012,115	876,121

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	2013.	2012.
Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda:		
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	2,633,625	2,957,657
Troškovi naknada po ugovoru o djelu	3,604	9,669
Troškovi naknada upravnog odbora	25,665	35,756
Ostali lični rashodi	<u>270,072</u>	<u>121,556</u>
Ukupno za godinu završenu 31.12.	<u>2,932,966</u>	<u>3,124,638</u>

Ostali lični rashodi, koji u 2013. godini iznose EUR 270,072, odnose se na troškove dnevničica, smještaja i prevoza na službenom putu u zemlji i inostranstvu u ukupnom iznosu od EUR 44,418, troškove isplata po kolektivnom ugovoru u iznosu od EUR 26,362, troškove jubilarnih nagrada i zimnica u iznosu od EUR 49,995, otpremnina za odlazak u penziju u iznosu od EUR 121,259 i ostali rashodi u ukupnom iznosu od EUR 28,038.

7. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	(Iznosi u EUR)	
	2013.	2012.
Struktura troškova amortizacije i rezervisanja:		
Troškovi amortizacije	898,760	951,366
Troškovi rezervisanja za zaposlene	<u>34,630</u>	<u>9,568</u>
Ukupno za godinu završenu 31.12.	<u>933,390</u>	<u>960,934</u>

Ukupni troškovi amortizacije za 2013. godinu u iznosu od EUR 898,760 (2012. godine EUR 951,366) sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa Napomenom 3.2.

Troškovi rezervisanja koji su u 2013. godini iskazani u iznosu od EUR 34,630 se odnose na rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina izvršena u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 19 - Beneficije zaposlenima. Knjigovodstveno evidentiranje troškova rezervisanja izvršeno je na osnovu elaborata koji je sačinio aktuar.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****8. OSTALI POSLOVNI RASHODI**

Struktura ostalih poslovnih rashoda:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Troškovi usluga održavanja	943,953	802,884
Troškovi zakupnina	863,828	571,125
Troškovi premije osiguranja	85,549	74,728
Troškovi transportnih i PTT usluga	25,884	48,812
Troškovi članarina	33,199	21,057
Troškovi neproizvodnih usluga	28,586	15,837
Troškovi platnog prometa	15,438	15,621
Troškovi reprezentacije	12,359	8,610
Troškovi špedicije	5,605	2,810
Troškovi reklame i propagande	3,076	2,806
Ostali nematerijalni troškovi	39,779	63,504
Ukupno za godinu završenu 31.12.	2,057,256	1,627,794

Ostali nematerijalni troškovi koji u 2013. godini iznose EUR 39,805, odnose se na troškove sponzorstva i pomoći u iznosu od EUR 18,545, troškove pomoći - prenosa sredstava sindikatu u iznosu od EUR 18,750, sudske troškove i troškove vještačenja u iznosu od EUR 1,849 i druge nematerijalne troškove koji iznose EUR 15,656.

9. FINANSIJSKI RASHODI

Struktura finansijskih rashoda:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Rashodi od kamata	110,817	147,371
Negativne kursne razlike	-	-
Ostali finansijski rashodi	42	14
Ukupno za godinu završenu 31.12.	110,859	147,385

Rashodi od kamata koji u 2013. godini iznose EUR 110,817 odnose se na troškove zateznih kamata po osnovu neizmirenih obaveza prema ino-željeznicima u iznosu od EUR 103,965, troškove redovnih kamata po osnovu obaveza po preuzetim ugovorima o lizingu u iznosu od EUR 3,879 i troškove subvencionirane kamate u iznosu od EUR 2,975.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

10. OSTALI PRIHODI

Struktura ostalih prihoda:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Prihodi po osnovu naknade štete	-	26,573
Prihodi od uskladišavanja	177,286	-
Prihodi iz prethodnih izvještajnih perioda	-	9,197
Naplaćena otpisana potraživanja	50,295	734
Ostali nepomenuti prihodi	-	13,007
Ukupno za godinu završenu 31.12.	227,581	49,511

Ostali prihodi koji na 31.12.2013. godine iznose EUR 227,581 odnose se na naplaćena otpisana potraživanja od „Alumina” Zvornik u iznosu od EUR 50,295 i na prihode uskladišavanja sa ino upravama Austrijom i Češkom, kao i uskladišavanja po osnovu razlike za rezervisanja za sudske sporove koji su svedeni u odnosu na 2012. godinu na EUR 120,000 a prethodno su iznosili EUR 150,000.

11. OSTALI RASHODI

Struktura ostalih rashoda:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Rashodi iz ranijih godina	29,519	144,106
Otpis potraživanja	-	141,908
Rashodi po osnovu uskladišavanja	-	10,310
Rashodi po osnovu rashodovanja alata i sitnog inventara	35,469	24,390
Ostali nepomenuti rashodi	-	3,332
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nekretnina i opreme	-	-
Ukupno za godinu završenu 31.12.	64,988	324,046

Rashodi iz ranijih godina koji u 2013. godini iznose EUR 29,519 uglavnom se odnose na rashode zateznih kamata ino-željeznica obračunatih u 2012. godini i korekcije određenih naloga iz 2012. godine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine
Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi tokom 2013. godine:

Iznosi u EUR	Gradevinski objekti	Oprema	Investicije u toku	Avansi za opremu	Sitan inventar	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Stanje na početku 2013. godine	354,707	61,902,210	66,680	-	2,763	62,326,360
Povećanje u toku 2013. godine	-	72,481	391,066	-	-	463,547
Isknjižavanje (razmjena vagona)	-	-	-	-	-	-
Prenos na tekuće održavanje	-	-	-	-	-	-
Prenos sa/na	-	421,775	(421,775)	-	-	-
Stanje na dan 31.12.2013. godine	354,707	62,396,466	35,972		2,763	62,789,907
Ispravka vrijednosti						
Stanje na početku 2013. godine	26,682	42,411,703	-	-	1,118	42,439,502
Isknjižavanje (razmjena vagona)	-	-	-	-	-	-
Amortizacija za tekuću godinu	2,306	896,378	-	-	75	898,759
Stanje na dan 31.12.2013. godine	28,988	43,308,081			1,192	43,338,261
Sadašnja vrijednost 31.12.2013.	325,720	19,088,384	35,972		1,570	19,451,646
Sadašnja vrijednost 31.12.2012.	328,025	19,490,508	66,680		1,645	19,886,858

Redovan godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2013. godine izvršen je u skladu sa Uputstvom o popisu, a na osnovu Odluke Društva o popisu broj 7758/5 od 19.11.2013. godine. U februaru 2014. godine, Centralna popisna komisija je izdala Elaborat o izvršenom popisu broj 1122. Usaglašavanjem popisanog stanja sa knjigovodstvenim stanjem nijesu utvrđene razlike.

Gradevinski objekat (poslovne prostorije) i najveći dio opreme Društvo je preuzele na osnovu diobenog bilansa nastalog osnivanjem tj. restrukturiranjem putem odvajanja od matičnog društva ŽPCG.

Društvo za gradevinski objekat (poslovnu zgradu) ne posjeduje posjedovni (vlasnički) list, već je navedena nekretnina knjigovodstveno evidentirane na osnovu diobenog bilansa. Proces prenosa vlasništva je u toku.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

13. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Struktura finansijskih plasmana:	(Iznosi u EUR)	
	2013.	2012.
Stambeni krediti dati zaposlenima	276,493	157,499
Ukupno na dan 31.12.	276,493	157,499

Ostali dugoročni finansijski plasmani koji na dan 31.12.2013. godine iznose EUR 276,493 se odnose na stambene kredite date zaposlenima u periodu 2008. - 2013. godine.

14. ZALIHE

Struktura zaliha:	(Iznosi u EUR)	
	2013.	2012.
Rezervni djelovi	216,360	202,815
Materijal, gorivo i mazivo	11,736	10,475
Ukupno na dan 31.12.	228,096	213,290

15. POTRAŽIVANJA

Struktura potraživanja:	(Iznosi u EUR)	
	2013.	2012.
Potraživanja od kupaca ino-uprave	1,671,014	1,463,288
Potraživanja od kupaca u zemlji	226,781	427,367
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	693,182	304,338
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(265,637)	(315,932)
<i>Svega potraživanja od kupaca</i>	<i>2,325,340</i>	<i>1,879,061</i>
Ostala potraživanja	48,634	7,749
Ukupno na dan 31.12.	2,373,974	1,886,810

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Struktura potraživanja od kupaca:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Željeznica Srbije	1,160,519	1,027,317
Rail Cargo Hungaria	326,774	248,682
Željeznički prevoz Crne Gore	-	181,986
Mosolf Automotive	358,024	110,836
Geogradnja	90,043	90,043
Merkator- DS	84,033	84,032
Željeznica Albanije	73,865	70,235
Panšped Novi Sad	91,716	69,962
Alumina DOO	21,416	53,956
Željeznice Republike Srpske	47,662	44,130
DIB Bučje	39,766	32,185
Transjug Beograd	33,110	33,110
Željezara Nikšić	18,539	18,539
Željeznice Njemačke	17,272	17,272
Željeznička infrastruktura AD Podgorica	525	16,591
»16. februar«	13,699	16,075
Ostali kupci	<u>214,014</u>	<u>80,042</u>
 Ukupno bez ispravke vrijednosti	 <u>2,590,977</u>	 <u>2,194,993</u>
 Ispravka vrijednosti	 <u>(265,637)</u>	 <u>(315,932)</u>
 Ukupno na dan 31.12.	 <u>2,325,340</u>	 <u>1,879,061</u>

16. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Struktura gotovine i gotovinskih ekvivalenta:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Depoziti do 3 mjeseca	324,000	579,527
Novčana sredstva na tekućim žiro računima	228,548	122,517
Devizni žiro-račun	150,497	14,791
Blagajna-stanična	<u>7,712</u>	<u>7,165</u>
 Ukupno na dan 31.12.	 <u>710,757</u>	 <u>724,000</u>

Društvo finansijsko poslovanje obavlja preko "Crnogorske komercijalne banke" AD, Podgorica i "Prve banke" AD, Podgorica. Depoziti do 3 mjeseca koji sa stanjem na dan 31.12.2013. godine iznose EUR 324,000 se odnose na oričena sredstva po osnovu više ugovora kod "Crnogorske komercijalne banke" AD, Podgorica.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. POREZ NA DODATU VRIJEDNOST I AVR

Struktura poreza na dodatu vrijednost i AVR:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Potraživanje za više plaćeni PDV	123,532	64,625
Unaprijed plaćeni troškovi	63,324	62,700
Razgraničeni PDV	-	11,049
Ukupno na dan 31.12.	186,856	138,374

Unaprijed plaćeni troškovi koji sa stanjem na dan 31.12.2013. godine iznose ukupno EUR 63,324 odnose se na unaprijed plaćene premije osiguranja.

18. KAPITAL

Struktura kapitala:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Akcijski kapital	17,463,668	17,463,668
Rezerve	1,193,161	1,193,161
Neraspoređena dobit / gubitak	(2,297,092)	(2,025,702)
Ukupno na dan 31.12.	16,359,737	16,631,127

Promjene na kapitalu prikazane su u Iskazu o promjenama na kapitalu - strana 6.

Prema izvodu iz CDA struktura akcionara na dan 31.12.2013. godine je sledeća:

	Broj akcija	Učešće u %
Država Crna Gora	2,853,947	85.44
Fizička lica	129,465	3.87
HB-Zbirni kastidi račun 3	127,695	3.82
Fond zajedničkog ulaganja TREND	80,503	2.41
Republički fond PIO	51,442	1.54
Otvoreni investicioni fond MONETA	35,715	1.07
Društvo za menadžment i upravljanje nekretninama MIG	28,388	0.85
Zavod za zapošljavanje Crne Gore	20,512	0.62
Ostala pravna lica i kastodi računi	12,447	0.38
Stanje na dan 31.12.	3,340,114	100

Akcijski kapital je podijeljen na 3,340,114 akcija nominalne vrijednosti EUR 5.228464.

Zakonom o hartijama od vrijednosti definisano je da su hartije od vrijednosti dematerijalizovane i postoje u obliku elektronskog zapisu u kompjuterskom sistemu Centralne Depozitarne Agencije. Izvod iz registra Centralne Depozitarne Agencije je jedini i isključivi dokaz o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****18. KAPITAL (Nastavak)**

Rezerve koje su sa stanjem na dan 31.12.2013. godine iskazane u iznosu od EUR 1,193,161 odnose se na rezerve koje su formirane u prethodnom periodu iz neraspoređene dobiti u ukupnom iznosu od EUR 1,086,824 i rezerve za stambeni fond u iznosu od EUR 106,337.

19. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2013. godine iznose EUR 161,821 i odnose se na rezervisanja za otpremnine i jubilarnrne nagrade zaposlenih izvršena u skladu sa zahtjevima MRS 19 - Beneficije zaposlenima (vidi Napomenu 7).

20. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31.12.2013. godine iznose EUR 0, jer je prenijeto stanje na dan 31.12.2012. godine u iznosu od EUR 184,438 izmireno i odnosilo se na obaveze po osnovu glavnice za preuzeta četiri ugovora o lizingu sa Hypo Alpe Adra-Leasing d.o.o. Podgorica (ugovori br. 813 do 816).

21. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Struktura obaveza iz poslovanja:	(Iznosi u EUR)	
	2013.	2012.
Obaveze prema ino-željeznicama	3,927,934	3,862,166
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	1,297,633	491,024
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	136,576	29,679
Svega obaveze prema dobavljačima	5,362,143	4,382,869
Ostale obaveze	191	4,845
Ukupno na dan 31.12.	5,362,334	4,387,714

Na osnovu Zaključka Odbora direktora Društva, sa sjednice održane 01.03.2013. godine, Društvo je dana 05.03.2013. godine izvršilo povraćaj finansijske dokumentacije - faktura za 2012. godinu dobavljaču AD „Održavanje željezničkih voznih sredstava“ Podgorica (u daljem tekstu: OŽVS) na sravnjenje zbog toga što iste nijesu usaglašene sa Ugovorom i Zaključcima Direkcije za željeznice. Na osnovu navedenog, računovodstvena služba Društva je sa stanjem na dan 31.12.2012. godine izvršila korekcije u knjigovodstvenim evidencija tj. umanjila obavezu prema dobavljaču OŽVS za iznos od EUR 340,482 i umanjilo troškove održavanja voznih sredstava za iznos od EUR 291,010 kao i stvorila rezervisanje za obavezu po iskorišćenom ulaznom PDV u iznosu od EUR 49,472.

Rukovodstvo OŽVS je dana 06.03.2013. godine dostavilo dopis broj 629 u kojem ističe da ne prihvata povraćaj faktura za 2012. godinu i samim tim i sprovedene korekcije u knjigovodstvu Društva.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (Nastavak)

U poslovnim knjigama Društva u 2013. godini nije došlo do korekcije Zaključka Odbora direktora od 01.03.2013. godine vezano za umanjenje obaveza prema dobavljaču AD Održavanje željezničkih voznih sredstava Podgorica, a koji je i u 2013. godini ispostavljao finansijsku dokumentaciju - fakture, na osnovu stvarno realizovanih normi časove.

Struktura obaveza prema dobavljačima:	(Iznosi u EUR)	
	2013.	2012.
Željeznica Srbije	2,714,250	2,550,841
Željeznica Austrije	415,370	484,007
Željeznička infrastruktura Crne Gore	740,569	325,882
Željeznica Mađarske	203,391	183,510
Željeznica Hrvatska	170,497	154,758
Željeznica Rumunije	87,067	87,067
Češke drahye (putnici)	67,168	67,168
Lovćen osiguranje AD Podgorica	146,058	61,827
Željeznica Slovačke	60,594	55,627
Željeznica Češke	17,556	51,768
Željeznica Poljske	-	48,541
Održavanje željezničkih voznih sredstava AD Podgorica	325,058	47,683
Željeznica BIH	51,209	43,134
BDZ Cargo	42,806	40,664
Jugopetrol AD Kotor	22,896	35,734
Slovenačke željeznice	37,043	34,485
Željeznica Njemačke	26,884	26,499
S.C. Reloc S.A. Craiova	59,136	-
Min Holding	55,026	-
Kuglex Trade	23,828	-
Ostali dobavljači	95,737	83,674
Ukupno na dan 31.12.	5,362,143	4,382,869

22. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE I PVR

Ostale kratkoročne obaveze i PVR:	(Iznosi u EUR)	
	2013.	2012.
Obaveze po osnovu neto zarada i naknada zarada	113,070	138,454
Obaveze po osnovu porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenih	-	89,972
Obaveze po osnovu doprinosa na zarade i naknade zarada na teret zaposlenih	156,640	215,303
Obaveze po osnovu doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	-	141,469
Obaveze po osnovu premije osiguranja	-	54,400
Ostale obaveze	5,372	33,036
Pasivna vremenska razgraničenja	-	-
Ukupno na dan 31.12.	275,082	672,634

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE**Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine****Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno****23. KRATKOROČNA REZERVISANJA**

Struktura kratkoročnih rezervisanja:	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
Rezervisanja po osnovu sudskih sporova	120,000	150,700
Rezervisanja za procjene RIV		15,043
Kratkoročna rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenih	34,142	5,694
Rezervisanje po osnovu pogrešno iskorišćenog ulaznog PDV	49,472	49,472
Ukupno na dan 31.12.	203,614	220,909

Rezervisanje po osnovu pogrešno iskorišćenog ulaznog PDV koje je sa stanjem na dan 31.12.2013. godine iskazano u iznosu od EUR 49,472 je objašnjeno u Napomeni 26.

24. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Tokom godine Društvo je obavljalo transakcije sa povezanim pravnim licima u kojima je Država Crna Gora većinski vlasnik kapitala. Značajnije transakcije, koje se odnose na redovno poslovanje, sa odgovarajućim saldima na dan 31.12.2013. godine su prikazane u sledećoj tabeli:

Pravna lica	2013.	(Iznosi u EUR) 2012.
AD „Održavanja željezničkih voznih sredstava“ Podgorica		
Investiciono održavanje	-	95,960
Troškovi održavanja voznih sredstava	847,823	706,555
Obaveze prema dobavljaču sa stanjem na dan 31.12.	325,057	47,683
 „Željeznički prevoz“ AD, Podgorica		
Prihodi od prodaje usluga	166,755	265,719
Troškovi po raznim osnovama	98,469	65,602
Potraživanja od kupca sa stanjem na dan 31.12.	16,261	181,986
 „Željeznička infrastruktura“ AD, Podgorica		
Prihodi od prodaje usluga	42,443	57,847
Troškovi zakupa trasa i visokog napona	1,241,608	843,627
Potraživanja od kupaca sa stanjem na dan 31.12.	525	16,591
Obaveza prema dobavljaču sa stanjem na dan 31.12.	740,569	325,882

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

Za godinu završenu na dan 31. decembra 2013. godine

Iznosi su iskazani u EUR, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

25. SUDSKI SPOROVI I POTENCIJALNE OBAVEZE

Društvo vodi određeni broj sudskih sporova u kojima se pojavljuje i kao tužilac i kao tuženi. Pravna služba i zastupnici koji vode ove sporove nemaju preciznu procjenu konačnog ishoda sudskih sporova. Ukupno rezervisanje, po osnovu sudskih sporova u kojima je Društvo tužena strana, u iskazu o finansijskoj poziciji Društva na dan 31.12.2013. godine, iznosi EUR 120,000.

26. DOGADAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Početkom 2014. godine kontrolom Poreske uprave postignuta je usglašenost obračunatih i isplaćenih poreza i doprinosa na lična primanja zaposlenih Društva sa evidencijom nadležne Poreske uprave za 2013. godinu.